

Galavečer Plzeňského kraje byl ve znamení významných ocenění

16.11.2023 - Eva Mertlová | Krajský úřad Plzeňského kraje

V letošním roce poprvé uděloval hejtman Plzeňského kraje významná ocenění za záchranu života i plakety za odvážné občanské postoje v rámci jednoho slavnostního aktu.

Součástí Galavečera Plzeňského kraje byl také vstup další významné osobnosti do Dvorany slávy. Novinkou mezi oceněními je udělení Ceny hejtmána za celoživotní přínos Plzeňskému kraji. Slavnostní galavečer se uskutečnil v prostorách Městanské besedy v Plzni.

"Každá z cen, které jsem dnes měl tu čest předat významným osobnostem, si zaslouží pozornost. Ať už jde o záchranu života, kde rozhodují vteřiny, aby lidský život neskončil, nebo jde o vzdor době a režimu, jsou to situace, které si mnozí z nás představit neumí. Nést následky protestu doby, v níž žijete, rychle jednat a zachránit lidský život, to jsou cenné zkušenosti a zaslouží si úctu i poděkování. Proto jsme se rozhodli v letošním roce všechna ocenění předat v rámci galavečera," vysvětluje hejtman Plzeňského kraje Rudolf Špoták a dodává: *"V Plzeňském kraji máme řadu osobností, které kraj reprezentují svou činností, svým jménem, ale nezapadají do zmiňovaných kategorií. Proto jsme v letošním roce přidali cenu za celoživotní přínos Plzeňskému kraji. Nominovaných bylo opravdu hodně a nebylo lehké vybrat jen pár z nich."*

Cena hejtmána za záchranu života je každoročně vyhlašována Plzeňským krajem a je udílena na základě došlých nominací především z řad veřejnosti. V letošním roce obdržely cenu tyto 3 osobnosti, které nezištně zachránily lidský život v roce 2022.

Matyáš Diba

V prosinci loňského roku zabránil svým jednáním vážným následkům dopravní nehody ve Štáhlavech. Jako cestující v autobusu si všiml zvláštního chování řidiče, kterému se udělalo špatně. Vůz se nekontrolovatelně rozjel a bočně se střetl s projíždějícím vozidlem. Matyáš Diba pohotově strhl řízení a vozidlo zastavilo o zámeckou zeď. Zraněným osobám a otřeseným cestujícím pomohl vyjít ven z autobusu, kde počkali na příjezd záchranky.

Lukáš Brabec

Oceněný zachránil dvě malé děti, které se v březnu 2022 probořily na tenkém ledě na rybníce v Tisu u Blatna. Lukáš Brabec onoho dne vyzvedával autem svoji neteř u prarodičů. Nevracela se z procházky, šel ji tedy hledat a zahlédl ji u rybníka, do kterého se právě probořily dvě děti. Neteř jim sama chtěla pomoci, ale nebýt Lukáše Brabce, propadla by se pravděpodobně do tenkého ledu i ona. Pohotově se svlékl do spodního prádla a po ledě se plazil k otvoru, odkud děti vytáhl ven. Nepochybně tak zachránil nejméně dva lidské životy.

Václav Mareček

Václav Mareček z Horšovského Týna zachránil život svému kamarádovi, který v červenci loňského roku dostal žihadlo od vosy a nastal u něj alergický šok se zástavou životně důležitých funkcí. Oceněný okamžitě zahájil první pomoc masáží srdce (cca 20 minut) až do příjezdu složek IZS (včetně vrtulníku). Dle vyjádření záchranářů mu včasnou pomocí zachránil život.

Ceny za celoživotní přínos Plzeňskému kraji byly v letošním roce udíleny poprvé, a to osobnostem za mimořádné zásluhy o rozvoj kraje a celoživotní práci, která přispěla k dobrému jménu nejen Plzeňského kraje. Ocenění byli vybráni na základě zaslaných nominací.

Hana Moravcová - Valentová (* 5. srpna 1933)

Hana Moravcová, rozená Valentová, se od raného dětství věnovala sportu. Ve 4 letech ji otec přihlásil do krasobruslařského spolku a krasobruslení se věnovala do roku 1945.

Po válce se stala členkou obnoveného Sokola Doubravka, kde se věnovala gymnastice. Pod vedením reprezentanta Josefa Lišky byla společně s Alenou Reichovou, pozdější olympioničkou, zařazena do juniorského výběru ČSR.

Slibnou gymnastickou budoucnost ovšem přerušila politická situace. Došlo k reorganizaci sokolských jednot příslušných k jednotlivým podnikům a zároveň tato doba nepříznivě ovlivnila i celou rodinu Valentů, která byla po únoru 1948 pronásledována komunisty. V roce 1951 se stal otec obětí StB v podvodné akci „Kámen“ a 3 roky vězněn pro údajné překročení státní hranice.

Hanu Moravcovou k volejbalu přivedla náhoda, kdy ji oslovily kamarádky z volejbalového družstva Škodovky a umožnily jí stát se členkou družstva na cizí jméno. V roce 1951 se s týmem zúčastnila volejbalového Přeboru ČSR v Domažlicích. Prvenství v Čechách, 2. místo na celostátním přeboru v Banské Bystrici a následné 1. místo v roce 1952 v Červeném Kostelci rozhodlo o volbě volejbalové kariéry. V roce 1953 byla jako jedna z nejmladších zařazena do národního mužstva žen.

V roce 1956 reprezentovala Československo na MS v Paříži. Pod vedením trenéra Josefa Češpivy získala v roce 1958 stříbrnou medaili na ME v Praze, v roce 1960 dokonce bronzovou medaili na MS v Rio de Janeiru. Účast na dvou světových hrách v roce 1955 ve Varšavě a v roce 1957 v Moskvě přinesla zisk jedné stříbrné a jedné bronzové medaile. Za reprezentaci přestala hrát na podzim 1962, kdy se jí narodila dcera. Do roku 1971 hrála druhou ligu volejbalu a poté až do roku 1990 trénovala děti a dorost. Napsala několik knih o volejbale.

V roce 1990 se zasloužila o přátelské otevření státní hranice mezi západočeským Broumovem a německým Mähringem. K oslavě třicátého výročí sametové revoluce vydala v roce 2019 knihu 30 let svobody a přátelství.

Bedřich Zákostelecký (* 23. března 1942)

Po studiu na plzeňské konzervatoři učil v jihočeských lidových školách umění hře na klarinet. Kvůli nedostatku vhodných učebnic pro začínající klarinetisty sestavil Školu hry na klarinet, kterou vydal Supraphon v roce 1974. V současné době tyto dvojjazyčné učebnice vydává nakladatelství Bärenreiter a příští rok to bude padesát let, co je umělecké školy se svými žáky používají. Bedřich Zákostelecký je držitelem tří patentů na učební pomůcky a unikátní hmatovou tabulku, kterou k učebnicím pro děti sestavil. Řada jeho bývalých žáků učí na hudebních školách nebo hraje v orchestrech (Česká filharmonie, Orchester divadla J. K. Tyla v Plzni).

Vedle hudební pedagogické činnosti začal od roku 1977 navštěvovat mistry knihařského řemesla a učit se rukodělné knižní vazbě. Od roku 1993 působil jako vedoucí ateliéru knižní vazby na katedře výtvarné kultury Západočeské univerzity v Plzni a v roce 1998 mu byl udělen titul „Mistr knihařského řemesla v oboru umělecká knižní vazba“. Jeho práce byly vybírány jako dary pro prezidenty Václava Havla, Václava Klause a Miloše Zemana. Unikátní byl také dar pro papeže Benedikta XVI.

V roce 2001 se přestěhoval do Přeštic a otevřel zde soukromý Ateliér knižní vazby, kde stále pracuje.

Pro město Přeštice zhotovil kazetu na historická pečetidla a pro muzeum v Přešticích tři reprezentativní návštěvní knihy. Je členem Unie výtvarných umělců v Plzni, Spolku Jakuba Jana Ryby a bývalým členem Spolku českých bibliofilů.

Mgr. Josef Brabenec (* 25. června 1941)

Josef Brabenec žije od svých 5 let v Tachově, kam se rodina přestěhovala z rodných Strakonice v době osídlování pohraničí. Již během dětství tíhl společně se svojí sestrou k hudbě, a ačkoliv rodiče sami na hudební nástroj nehráli, své děti k hudbě vedli a platili jim soukromé hodiny houslí u místního kapelníka.

Výuce hudby se začal věnovat po absolvování Pedagogické školy pro vzdělávání učitelů národních škol a až do nástupu na vojnu učil na venkovských školách.

Po promoci na Pedagogické fakultě v Plzni v roce 1968 se již plně věnoval výuce hudební výchovy na základní škole v Tachově v ulici Karolíny Světlé (dnes ZŠ Hornická). Právě zde v roce 1967 s kolegou Milanem Michlem založili školní sbor. Tato iniciativa v roce 1973 přerostla v ustavení sboru pro žáky i z jiných základních škol. Vznikl Tachovský dětský sbor, který Josef Brabenec vede po celých 50 let jeho existence. Tachovskému dětskému sboru se sbormistr oddal plně a propojil s ním celý svůj život - profesní i osobní.

Sbor pod jeho vedením reprezentuje Tachov, kraj i ČR na festivalech po celém světě. Opakovaně získal na mezinárodních soutěžích cenné trofeje (ČR, Slovensko, Švédsko, Belgie, Portugalsko, Irsko, Kanada, Itálie, Čína).

Josef Brabenec je členem odborné rady pro sborový zpěv (NIPOS- Artama Praha). Za svou pedagogickou a sbormistrovskou činnost získal několik ocenění, mezi které patří např. Cena Františka Lýska (1995), Cena Bedřicha Smetany (2011) nebo Medaile MŠMT 1. stupně (2021). Často je také zván jako porotce do různých sborových soutěží. Sbor čítal v době své největší slávy až 300 dětí ve věku od 5 do 19 let a za dobu své existence jím prošly stovky tachovských dětí, které díky tomu získaly vztah k hudbě. Mnohé ovlivnila v jejich profesní dráze. Sbor se stal neodmyslitelnou součástí kulturního života města.

Čestné plakety hejtmána Plzeňského kraje za odvážné občanské postoje byly poprvé uděleny v roce 2017. Zakladatelem této tradice byl tehdejší hejtman Josef Bernard. „Chtěl jsem ocenit osobnosti, na které se často zapomíná, a právě proto je důležité si je připomínat a znát historické souvislosti, které jejich život provázely,“ vysvětluje současný náměstek hejtmána pro oblast životního prostředí a zemědělství Josef Bernard. Stříbrná plaketa s portrétem Jana Palacha byla navržena vedoucím ateliéru Design kovu a šperku na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni Petrem Vogelem.

Dagmar Větrovská (* 21. února 1957)

Dagmar Větrovská se narodila v Mariánských Lázních do křesťanské rodiny. Po invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968 zažila jako žákyně šesté třídy základní školy razantní změnu v chování pedagogů, kteří ovlivnění politickou situací, změnili své názory i hodnoty. Po absolvování gymnázia a studiu v Brně pracovala v oční optice v Plzni. Ve třetím ročníku gymnázia dostala nabídku od místního kněze jet na vánoční setkání chlapců z křesťanských rodin, kde pomáhala vařit. Podobných akcí se pak zúčastnila vícekrát. Tím začala poznávat salesiánskou výchovu mládeže směřující k překonávání nástrah dospívání a snahu o to, aby dospěli v dobré křesťany a zodpovědné charakterní lidi.

V duchu této myšlenky se podílela na přípravách podobných akcí i pro děvčata. Prázdninové pobyty se konaly na různých chalupách, které pro tyto účely půjčovali dobří lidé. Z tohoto důvodu se začalo pobytům říkat „chaloupky“. Ve skromných podmínkách se sešlo 12-14 děvčat. Zkušené vedoucí se hned od začátku pobytu snažily vytvářet přátelské rodinné prostředí. Každý den obsahoval krátký duchovní program, tzv. tématko. Program pobytů vycházel z pedagogiky Jana Boska, která je postavena na vzájemné důvěře a utváření pevnějších přátelských vztahů.

První dívčí chaloupka se konala v roce 1977, postupně jich začalo přibývat více. V roce 1980 pověřil tehdejší představený Salesiánů Dagmar Větrovskou vedením a organizováním dívčích chaloupek. Po revoluci navázala na svou činnost v rámci diecéze a organizovala větší tábory na území celého kraje a také byla u počátků salesiánského střediska v Plzni Lobzích.

V roce 1993 se přestěhovala do Sušice, kde se postupně zapojila do aktivit zdejší farnosti. Od roku 2008 se stala předsedkyní místní pobočky České křesťanské akademie, kterou vedla téměř 10 let. V současné době se věnuje biblickým tancům, osvětě ohledně šetrnějšího zacházení s přírodou a omezení přebujelého konzumu. Zároveň se začala více zapojovat do projevů nesouhlasu vůči negativním jevům v politické situaci.

Jan Jelínek (* 5. prosince 1947)

Mezi léty 1968-1971 pracoval Jan Jelínek jako rentgenový laborant v různých zdravotnických zařízeních, poté plně převážil zájem o výtvarné umění. V roce 1971 nastoupil do plzeňské aranžovny podniku Drobné zboží Cheb jako návrhář a textař, paralelně soukromě rozvíjel své výtvarné dovednosti.

Desetileté působení v „reklamní branži“ mu poskytlo neocenitelné oborové a životní zkušenosti a shodou nečekaných okolností v roce 1982 i přijetí do „nomenklaturní“ funkce vedoucího oddělení propagace krajského podniku ČSAD, n. p. v Plzni. A to vzdor tomu, že nedisponoval odpovídajícím kádrovým profilem: Kromě placení příspěvků ROH se politicky ani veřejně neangažoval, otec emigroval v roce 1969 do NSR.

V ČSAD redigoval Jan Jelínek závodní časopis ZÁPADOČESKÝ DOPRAVÁK, stal se autorem historických publikací „35 let (respektive 40 let) ČSAD v Západních Čechách“, ale podstatnější bylo, že „pod něj spadala“ podniková rozmnožovna. Když se v roce 1985 sprátelil s Vladimírem Líbalem a jeho prostřednictvím přidal k aktivistům z okruhu Charty 77 a dalších nezávislých iniciativ, tiskl v rozmnožovně až do „Listopadu 1989“ vše, co bylo pro „plzeňský dissent“ zapotřebí: prohlášení Charty 77, sdělení VONSu, Infochy, Poučení vyšetřovaným, samizdaty, ilegální Lidové noviny atd.

Narůstající potřebu opozičního časopisu zaměřeného na politická témata se podařilo technicky zajistit na jaře roku 1989 Janu Rampichovi a Ladislavu Vyskočilovi. Redakční kruh občasníku Pevná hráz tvořili kromě výše jmenovaných Martin Svoboda, Vladimír Líbal, Jan Jelínek a Ivan Jáchim.

Na počátku roku 1990 se Jan Jelínek stal ředitelem Městských sdělovacích prostředků: týdeníku Plzeňské noviny, Plzeňského kulturního přehledu a Městského studia rozhlasu po drátě. Týdeník Plzeňské noviny vedl jako šéfredaktor. Současně byl členem KCOF, zastupitelem města Plzně, působil v Kulturní komisi atd.

Petr Hrabák (* 13. června 1966)

Jako náctiletý se Petr Hrabák s oblibou věnoval muzice. Tehdejší ideologie ho příliš nezajímala až do doby, kdy začaly přibývat zákazy vystupování různých kapel a interpretů, jako např. Pražského výběru či Vladimíra Mišíka.

V hudebním prostředí se proto postupně začal zapojovat do opoziční činnosti, účastnil se tajných koncertů, zajímal se o tiskoviny Charty 77 a jiné opoziční aktivity. V té době se seznámil s Martinem Svobodou a Janem Rampichem. Cíleně navštěvoval různá bytová setkání se členy plzeňského i pražského disentu. Na přelomu let 1988 a 1989 byl přesvědčen, že se musí vymezit vůči stávajícímu režimu. Na doporučení Rudolfa Battěka nakonec nepodepsal Chartu 77, ale vstoupil do HOS – Hnutí za občanskou svobodu, které dle jeho názoru odpovídalo duchu překotně se měnící doby.

S plzeňským disentem pomáhal připravit první větší plzeňskou akci - pietní akt k osvobození Plzně americkou armádou na Náměstí míru v červnu 1989. Za plzeňské občanské iniciativy spolu s Martinem Svobodou položil květinu k památníku. Represe přišly téměř okamžitě. Přítelkyně přišla o pěknou práci, Petr Hrabák sám byl několikrát vyslýchán a čekal ho soud.

K další připravované akci k výročí okupace bratrskými vojsky 21. 8. 1968 v Plzni nakonec nedošlo, protože pražské vedení HOS usoudilo, že bude lepší soustředit všechny lidi do Prahy. Petr Hrabák byl v té době v Plzni označen za problémového a strávil tři týdny na nuceném vojenském cvičení. V létě 1989 podepsal mimo jiné Několik vět, pomáhal s jejich distribucí, stejně jako jiných tiskovin. Pomáhal v centrále OF a začal se opět věnovat hudbě. V devadesátých letech si užíval muzikantské svobody a euforie, neustále koncertoval s různými klubovými kapelami (Požár mlýna, Smíšené pocity) a stal se zvukařem legendárního rockového klubu - Divadla pod lampou v Plzni.

Založení tradice udělování cen během slavnosti zvané **Dvorana slávy** má kořeny již v roce 2009. Tehdejší vedení Plzeňského kraje se rozhodlo pravidelně oceňovat osobnosti, které se celý svůj profesní život věnovaly záslužným činnostem, staly se vzorem a inspirací pro ostatní lidi a zasloužily se v širším slova smyslu o pěstování duševního zdraví a blaha celé společnosti. Do loňského roku bylo oceněno celkem 43 osobností z oblasti sportu, vědy či kultury. V letošním roce vstoupila do Dvorany slávy její zakladatelka, bývalá hejtmanka Plzeňského kraje, Milada Emmerová.

doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc. (* 4. listopadu 1944)

Po promoci na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni v roce 1967 a po atestaci v roce 1972 pracovala na I. interní klinice Fakultní nemocnice v Plzni. Postupně jako sekundární lékařka, odborná asistentka a od roku 1979 jako vedoucí lékařka metabolické jednotky intenzivní péče a léčebné barokomory. V roce 1989 se stala kandidátkou věd a v roce 1993 se habilitovala prací na téma Elektrokardiogram u akutní intoxikace oxidem uhelnatým. Do roku 2022 působila jako docentka vnitřního lékařství na I. a II. interní klinice Fakultní nemocnice v Plzni. Od roku 2000 je členkou New York Academy of Sciences za objasnění choroby válečných veteránů z Perského zálivu.

Během svého života dosáhla úspěchů i v politice. Ve volbách v roce 1996 byla zvolena do poslanecké sněmovny za ČSSD. Mandát ve sněmovně obhájila ve volbách v roce 1998 a 2002. Od roku 1996 byla místopředsedkyní Výboru pro sociální politiku a zdravotnictví PS PČR a od roku 2002 jeho předsedkyní. V roce 2004 se stala 10. ministryní zdravotnictví České republiky. Tuto funkci opustila v roce 2005 a v letech 2008 - 2010 pracovala jako hejtmanka Plzeňského kraje. Právě v tomto období vznikla myšlenka udílení cen Dvorana slávy Plzeňského kraje. Milada Emmerová je zakladatelkou této ceny, která je udílena od roku 2009.

V senátních volbách na podzim roku 2012 byla za ČSSD zvolena senátorkou a ve své funkci působila po dobu šesti let. V současné době je krajskou zastupitelkou. Je autorkou několika knih literatury faktu vydaných v letech 2007 - 2020.

<https://www.plzensky-kraj.cz/galavec-plzenskeho-kraje-byl-ve-znameni-vyznamn>